

Home>Gerechtelijke procedures>Strafzaken>Europees aanhoudingsbevel

Europees aanhoudingsbevel

Het Europees aanhoudingsbevel ("EAB") is een vereenvoudigde grensoverschrijdende gerechtelijke procedure van overlevering – met het oog op vervolging of tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel. Een door de rechterlijke autoriteiten van een lidstaat uitgevaardigd Europees aanhoudingsbevel is geldig voor het hele grondgebied van de Europese Unie. Het Europees aanhoudingsbevel is sinds 1 januari 2004 operationeel. Het is in de plaats gekomen van de langdurige uitleveringsprocedures tussen de EU-lidstaten.

Hoe werkt het?

Het gaat om een verzoek van een rechterlijke autoriteit van een EU-lidstaat om **een persoon** in een andere EU-lidstaat **aan te houden** en **over te leveren** aan eerstbedoelde lidstaat met het oog op vervolging of tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel. Dit instrument is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen. Het wordt gebruikt in alle EU-landen.

Het functioneert via rechtstreekse contacten tussen rechterlijke autoriteiten.

Bij de toepassing van het EAB moeten de autoriteiten de **procedurele rechten van verdachten of beklaagden** eerbiedigen - zoals het recht op informatie, het recht op een advocaat en op een tolk en het recht op rechtsbijstand, zoals vastgesteld in de wetgeving van het land waar zij zijn aangehouden.

Wat zijn de verschillen met de traditionele uitlevering?

Strikte termijnen

Het land waar de persoon is aangehouden moet de definitieve beslissing over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel nemen binnen zestig dagen na de aanhouding van die persoon.

Indien de persoon instemt met de overlevering, moet de beslissing over de overlevering worden genomen binnen tien dagen.

De gezochte persoon moet zo spoedig mogelijk worden overgeleverd, op een datum die de betrokken autoriteiten in onderlinge overeenstemming vaststellen en uiterlijk tien dagen na de definitieve beslissing betreffende de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel.

Toetsing van dubbele strafbaarheid - niet langer vereist voor 32 categorieën strafbare feiten

Voor *32 categorieën strafbare feiten* wordt niet meer geverifieerd of het feit strafbaar is in beide landen. Het enige vereiste is dat het feit *in de uitvaardigende lidstaat strafbaar is gesteld met een gevangenisstraf met een maximum van ten minste drie jaar*.

Ten aanzien van andere strafbare feiten kan overlevering afhankelijk worden gesteld van de voorwaarde dat het feit naar het recht van de uitvoerende lidstaat een strafbaar feit is.

Geen betrokkenheid van de politiek

Beslissingen worden uitsluitend door de rechterlijke autoriteiten genomen, zonder dat daarbij politieke overwegingen een rol spelen.

Overlevering van onderdanen

De EU-landen kunnen niet langer weigeren hun eigen onderdanen over te leveren, tenzij zij de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraf van de betrokkene zelf ter hand nemen.

Garanties

Het land dat het EAB ten uitvoer legt, kan de volgende garanties verlangen:

- de betrokkene heeft na een bepaalde periode het **recht om om herziening te verzoeken**, indien de opgelegde straf een **levenslange gevangenisstraf** is;
- de gezochte persoon kan zijn daaruit voortvloeiende **gevangenisstraf** uitzitten **in het uitvoerende land**, indien hij een onderdaan of ingezetene van dat land is.

Beperkte gronden tot weigering

Een land kan de overlevering van de gezochte persoon alleen weigeren indien een van de verplichte of facultatieve weigeringsgronden van toepassing is.

Verplichte gronden

- de persoon is al **veroordeeld voor hetzelfde strafbare feit** (*ne bis in idem*);
- **minderjarigen** (een persoon heeft in het uitvoerende land nog niet de leeftijd bereikt waarop hij strafrechtelijk verantwoordelijk kan worden gesteld voor de betrokken feiten);
- **amnestie** (het uitvoerende land had de persoon kunnen vervolgen, doch het strafbare feit valt in die staat onder een amnestie).

Facultatieve gronden – zoals:

- ontbreken van dubbele strafbaarheid voor andere strafbare feiten dan die welke in artikel 2, lid 2, van het kaderbesluit betreffende het EAB worden genoemd;
- territoriale rechtsmacht;
- lopende strafvervolging in het uitvoerende land;
- verjaring enz.

Europees handboek voor het uitvaardigen van een Europees aanhoudingsbevel

De Europese Commissie heeft een **Europees handboek voor het uitvaardigen van een Europees aanhoudingsbevel** [PDF](#) (2002 Kb) [en](#) gepubliceerd om het dagelijkse werk van de betrokken rechterlijke autoriteiten te vergemakkelijken en te vereenvoudigen. Het handboek bevat gedetailleerde richtsnoeren over de procedurele stappen voor het uitvaardigen en ten uitvoer leggen van een EAB. Het handboek bevat ook een volledige toelichting bij de belangrijkste jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie inzake de uitlegging van specifieke bepalingen van het kaderbesluit betreffende het EAB.

Het handboek in alle talen vindt u hier: BG [PDF](#) (2700 Kb) [bg](#), CS [PDF](#) (1854 Kb) [cs](#), DA [PDF](#) (1766 Kb) [da](#), DE [PDF](#) (1659 Kb) [de](#), ET [PDF](#) (1783 Kb) [et](#), EL [PDF](#) (2439 Kb) [el](#), ES [PDF](#) (1649 Kb) [es](#), FR [PDF](#) (1892 Kb) [fr](#), HR [PDF](#) (1789 Kb) [hr](#), IT [PDF](#) (2141 Kb) [it](#), LV [PDF](#) (2158 Kb) [lv](#), LT [PDF](#) (1865 Kb) [lt](#), HU [PDF](#) (1908 Kb) [hu](#), MT [PDF](#) (2560 Kb) [mt](#), NL [PDF](#) (2047 Kb) [nl](#), PL [PDF](#) (2200 Kb) [pl](#), PT [PDF](#) (1968 Kb) [pt](#), RO [PDF](#) (1926 Kb) [ro](#), SL [PDF](#) (1797 Kb) [sl](#), SK [PDF](#) (1977 Kb) [sk](#), FI [PDF](#) (2172 Kb) [fi](#), SV [PDF](#) (1591 Kb) [sv](#).

Statistieken over het gebruik van het EAB

In 2017 werd de gezochte persoon gemiddeld overgeleverd:

met instemming - binnen **15 dagen**

zonder instemming - binnen **40 dagen**.

Antwoorden op vragenlijst over het EAB [2014](#) | [2015](#) | [2016](#) | [2017](#)

Er zijn niet voor alle landen gegevens beschikbaar; de gegevens over uitgevaardigde EAB's zijn echter wel compleet voor 2015, 2016 en 2017.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Uitgevaardigd	6 894	6 889	10 883	14 910	15 827	13 891	9 784	10 665	13 142	14 948	16 144	16 636	17 491
Ten uitvoer gelegde EAB's	836	1 223	2 221	3 078	4 431	4 293	3 153	3 652	3 467	5 535	5 304	5 812	6 317

Links

[Kaderbesluit betreffende het Europees aanhoudingsbevel](#)

Laatste update: 19/09/2019

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.